

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- สหภาพยุโรปเตรียมใช้ประเด็นการให้เงินสนับสนุนแก่บริษัท Boeing ของรัฐบาลสหรัฐฯ ตอบโต้ข้อกล่าวหาของสหรัฐฯ ที่ระบุว่าสหภาพยุโรปให้การสนับสนุนแก่บริษัท Airbus อย่างผิดกฎหมาย โดยสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปต่างมีข้อพิพาทในประเด็นการให้เงินสนับสนุนแก่อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องบินมาเป็นระยะเวลานาน แต่หลังจากใช้เวลาพิจารณามานานกว่า 15 ปี องค์การการค้าโลก (WTO) กำลังใกล้จะได้ข้อสรุปให้กับข้อพิพาทดังกล่าว โดยทั้งสองฝ่ายจะได้รับชัยชนะในบางส่วนจากการอ้างว่าบริษัท Airbus ของยุโรป และ Boeing ของสหรัฐฯ ต่างได้รับเงินช่วยเหลือที่ผิดกฎหมายจากรัฐบาลของตน อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อสรุปในเรื่องจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องและยังไม่มั่นใจว่าแต่ละฝ่ายจะยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ WTO หรือไม่ การตอบโต้ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากสหรัฐฯ เปิดเผยแพร่รายชื่อสินค้านำเข้าจากสหภาพยุโรปที่เข้าข่ายจะถูกเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงขึ้น อาทิ เครื่องบินพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผลิตภัณฑ์นม และไวน์ ซึ่งอาจมีมูลค่าสูงถึง 11 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยที่ผ่านมาสหรัฐฯ ได้ประกาศปรับเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าสินค้าจากสหภาพยุโรปประเภทเหล็กและอลูมิเนียมไปแล้ว อีกทั้ง นาย Donald Trump ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ยังคงเน้นย้ำถึงการเตรียมปรับเพิ่มอัตราภาษีนำเข้ารถยนต์จากสหภาพยุโรปในระยะต่อไป

ทั้งนี้ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ Moody's ระบุว่า การปรับขึ้นภาษีศุลกากรสินค้านำเข้าประเภทยานยนต์ของรัฐบาลสหรัฐฯ ถือเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจโลก โดยมาตรการดังกล่าวอาจจุดรั้งการเติบโตของเศรษฐกิจ เยอรมนี ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจเยอรมนี เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกสำคัญของบริษัทรถยนต์เยอรมนี อาทิ Volkswagen, Daimler และ BMW

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 10 เมษายน กลุ่มผู้แทนประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปมีมติให้เริ่มการเจรจาข้อตกลงทางการค้ากับสหรัฐฯ อย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งแต่งตั้งให้ นาง Cecilia Malmstrom ซึ่งดำรงตำแหน่ง European Commissioner for Trade เป็นหัวหน้าการเจรจาในครั้งนี้ โดยผู้แทนสมาชิกทั้ง 28 ประเทศ มีมติเห็นชอบในหลักการเจรจาซึ่งประกอบไปด้วย 2 ประเด็น คือ 1) ให้มีการปรับลดภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าอุตสาหกรรม และ 2) ให้หารือถึงกระบวนการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการตรวจสอบว่าสินค้านำเข้าของบริษัทยุโรปและสหรัฐฯ เป็นไปตามมาตรฐานของแต่ละฝ่าย แม้มติดังกล่าวจะถือเป็นความเคลื่อนไหวในทิศทางที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างยุโรปและสหรัฐฯ แต่ยังไม่สามารถลดความตึงเครียดระหว่างกันได้อย่างสมบูรณ์

- ธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) มีแผนจะพัฒนาระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ของสหราชอาณาจักรไปพร้อมกับการปรับปรุงช่องทางในการทำธุรกรรมผ่านเงินสด เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมไร้เงินสดโดยที่ยังสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง: เนื่องจากปริมาณการใช้เงินสดในสหราชอาณาจักรปรับลดลง

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยประชาชนหันไปให้ความนิยมใช้จ่ายผ่านบัตร debit กันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากการประเมินคาดว่า ในปี 2027 ปริมาณการใช้เงินสดในระบบเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 16 ลดลงจากร้อยละ 34 ในปัจจุบัน แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเกิดขึ้นรวดเร็วเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ประการ อาทิ 1) พัฒนาการด้านเทคโนโลยี 2) ความนิยมของผู้บริโภค และ 3) นโยบายของภาครัฐ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาไปสู่สังคมไร้เงินสดอาจไม่เป็นที่สนใจของประชาชนที่ยังคงมีค่านิยมใช้เงินสดหรือยังไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างสมบูรณ์ โดยจากการสำรวจพบว่าประชาชนสหราชอาณาจักรประมาณ 2.2 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 4 ของประชากรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว) ยังคงนิยมใช้จ่ายผ่านเงินสด ขณะที่ประชาชนอีกกว่า 1.3 ล้านคน ยังไม่มีบัญชีธนาคารเป็นของตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย โดยครึ่งหนึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 ปอนด์ต่อปี ดังนั้น BoE จึงจะพัฒนากระบวนการ Electronic payments ผ่านการปรับปรุงระบบ “Real Time Gross Settlement (RTGS)” ซึ่งถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของระบบชำระเงินของสหราชอาณาจักร โดยจะปรับปรุงให้ระบบดังกล่าวมีความทันสมัยและยืดหยุ่นพร้อมรองรับกับรูปแบบการชำระเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ก็ยังจะพัฒนารูปแบบการพิมพ์ธนบัตรรวมถึงพัฒนาช่องทางในการทำธุรกรรมทางการเงินใหม่ๆ ที่ไม่ใช่ธนาคาร เพื่อให้ประชาชนยังสามารถเข้าถึงการฝากถอนและชำระเงินผ่านเงินสดได้ต่อไปอย่างทั่วถึง

● ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางยุโรป (ECB) เดือน เม.ย. 2019 มีมติดังนี้

(1) คงอัตราดอกเบี้ย 1) Main Refinancing Operations ที่ร้อยละ 0.00 2) Marginal Lending Facility Rate ที่ร้อยละ 0.25 และ 3) Deposit Facility Rate ที่ติดลบร้อยละ -0.40 โดยคณะกรรมการฯ คาดว่าอัตราดอกเบี้ยจะคงอยู่ ณ ระดับปัจจุบันต่อไปอย่างน้อยจนถึงสิ้นปี 2562 หรืออาจยาวนานกว่านั้นตราบเท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าอัตราเงินเฟ้อจะมีพัฒนาการสู่ระดับที่ต่ำกว่าแต่ใกล้เคียงกับระดับเป้าหมายที่ร้อยละ 2 อย่างยั่งยืนในระยะปานกลาง

(2) คงการ reinvest พันธบัตรภายใต้มาตรการ Asset Purchase Programme (APP) ที่จะครบกำหนดอายุต่อไปแบบเต็มจำนวน โดย ECB ตั้งใจจะดำเนินการตามแผนดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะผ่านพ้นช่วงเวลาที่มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายหรือตราสารที่จำเป็นเพื่อรักษาสภาพคล่องในระบบและทำให้นโยบายการเงินมีความผ่อนคลายอย่างเหมาะสมเพียงพอ

● ความคืบหน้า Brexit สัปดาห์นี้

- European Council มีมติในการประชุมสภาสหภาพยุโรป เมื่อคืนวันที่ 10 เมษายน 2562 เรื่อง Brexit ดังนี้
 - เลื่อนกำหนดการ Brexit ออกไปจนถึงวันที่ 31 ต.ค. 2562 แต่สหราชอาณาจักรสามารถขอถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปได้ก่อนกำหนดเวลาดังกล่าว หากข้อตกลง Brexit ได้รับการเห็นชอบจากสภา
 - หากสหราชอาณาจักรไม่สามารถหาสรุปเกี่ยวกับข้อตกลง Brexit ได้ทันภายในวันที่ 22 พ.ค. 2562 สหราชอาณาจักรจะต้องเข้าร่วมการเลือกตั้งสภายุโรปที่จะเกิดขึ้นในช่วงปลายเดือน พ.ค. 2562 มิฉะนั้นจะต้องออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปแบบ no-deal Brexit ในวันที่ 1 มิ.ย. 2562
 - ให้สหราชอาณาจักรยังคงมีสิทธิในฐานะสมาชิกสหภาพยุโรปต่อไปดังเดิมในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

แต่ต้องให้คำมั่นว่าจะไม่ขัดขวางกระบวนการตัดสินใจต่างๆ ของสหภาพยุโรป

ที่ประชุม European Council จะมีการพิจารณาความคืบหน้าในประเด็น Brexit อีกครั้งในเดือน มิ.ย. 2562

- ทางสหราชอาณาจักร ด้านการเจรจาร่วมกันระหว่างพรรค Conservative (พรรครัฐบาล) และพรรค Labour (พรรคฝ่ายค้าน) ยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างเรียกร้องให้อีกฝ่ายมีความประนีประนอมมากขึ้น โดย นาง May ระบุถึงประเด็น Customs Union ว่า ทั้งสองพรรคมีความเห็นไม่แตกต่างกันในเชิงของหลักการ คือต้องการให้ผลประโยชน์ของ Customs Union คงอยู่ต่อไป แต่ยังคงมีความขัดแย้งกันในเรื่องของรายละเอียด โดยพรรค Conservative ต้องการให้สหราชอาณาจักรสามารถกำหนดนโยบายทางการค้าได้เองอย่างอิสระ กลุ่ม ส.ส. สหราชอาณาจักร ที่มีแนวคิดสนับสนุน Brexit ต่างแสดงความไม่พอใจต่อการยอมรับข้อเสนอเลื่อนกำหนดการ Brexit ออกไป ของ นาง Theresa May โดย ส.ส. ของพรรค Conservative บางส่วนเรียกร้องให้ นาง May ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 8-12 เม.ย.)

